

Klagenemnda for tilskudd
til kulturarrangementer

Avgjørelse fra Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer 3. mai 2023

Sak: 2022/1283

Klager: Rent Event Drift AS

Klagenemndas sammensetning:

Nemndsleder Tore Lunde, nemndsmedlemmene Morten Thuve, Kiran Aziz og Elin Reboli Melberg

1 Sakens bakgrunn

- (1) Rent Event Drift AS (tidligere Multievent Drift AS, heretter «klager») søkte 5. mars 2021 om tilskudd på kroner 341 438 til to arrangementer med Magnus Bogn og DJ ME. Arrangementene var planlagt gjennomført i perioden 23. mars til 13. mars 2021. Klager har søkt etter forskrift 28. januar 2021 nr. 273 om midlertidig tilskudd til kulturarrangementer første halvår 2021 som følge av covid-19 (heretter «forskriften»).
- (2) Vedlagt søknaden var en forklaring på hvorfor det ikke var vedlagt regnskap fra selskapet. Det ble vist til klager ble etablert i 2019 og at de fra 1. januar 2020 overtok driften av Multievent AS, og at derfor ikke fantes regnskap.
- (3) Klager ettersendte 22. mars 2021 dokumentasjon vedrørende publikumskapasitet og billettpris. Klager ettersendte ytterligere dokumentasjon 25. mars 2021 angående gjennomføringen av arrangementene.
- (4) Klager søkte om tilskudd til en rekke ulike arrangementer første halvår 2021, og ble totalt tildelt tilskudd på kroner 1 738 386 fordelt på fire søknader. Klager har fått utbetalt 70 prosent av det totale tilskuddet, noe som utgjør kroner 1 216 870. Klager har i de fire søknadene blant annet tilknyttet seg underleverandører fra samme konsern.
- (5) I denne saken fattet Kulturdirektoratet (tidligere Kulturrådet) 12. april 2021 vedtak om tilskudd på inntil kroner 341 438. Første utbetaling av tilskudd på 70 prosent av bevilget beløp ville bli utbetalt etter signering av kontrakt. De resterende 30 prosent av tilskuddet ville bli utbetalt ved godkjent rapport og regnskap. Klager aksepterte kontrakten 12. april 2021.
- (6) Klager leverte 27. desember 2021 rapport angående bruken av tilskuddet. I etterkant av rapporteringen ba Kulturdirektoratet om at det ble sendt inn ytterligere dokumentasjon innen 8. februar 2022. Det ble vist til at innsendte dokumentasjonen var ufullstendig.

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

Klager ble etter forespørsel gitt utsatt svarfrist til 10. mars 2022. Klager leverte ny rapport innen fristen.

- (7) Kulturdirektoratet varslet 28. april 2022 om at den første utbetalingen på kroner 268 229 ville bli krevd tilbakebetalt. Det ble vist til at Kulturdirektoratet ikke hadde mottatt tilstrekkelig dokumentasjon for å kontrollere at kravene i forskriften og tilskuddsvedtaket var oppfylt. Det ble også vist til at dokumentasjonen som ble mottatt var mangelfull.
- (8) Klager besvarte varselet på e-post 13. mai 2022, og oversendte i den forbindelse en samlet redegjørelse for de ulike søknadene med tilhørende vedlegg. Kulturdirektoratet ba 16. mai 2022 klager om å oversende dokumentasjonen via Altinn. Klager oversendte dokumentene både på e-post og via Altinn 19. mai 2022.
- (9) Kulturdirektoratet fattet 16. juni 2022 vedtak om tilbakebetaling i tråd med varselet. Vedtaket ble forkynt for klager i brev 21. juni 2022.
- (10) Klager ba 21. juni 2022 om en oversikt over hva som var ufullstendig dokumentert i forbindelse med utforming av en klage. Kulturdirektoratet besvarte henvendelsen samme dag, og viste til vedtaket i saken datert 16. juni 2022. Det ble også vist til at klager ikke hadde spesifisert hvilken av søknadene den innsendte dokumentasjonen gjaldt, og at underlagsdokumentasjonen tilknyttet klagers kostnader ikke var tilstrekkelig
- (11) Klager henvendte seg på nytt til Kulturdirektoratet 5. juli 2022, og ba om en redegjørelse for hvilken dokumentasjon som manglet. Kulturdirektoratet besvarte henvendelsen samme dag, og viste til e-post 21. juni 2022. Kulturdirektoratet orienterte også klager om klagefristen 12. juli 2022.
- (12) Klager påklaget vedtaket 12. juli 2022. Vedlagt klagen var en rekke bilag blant annet tilknyttet klagers kostnader.
- (13) Kulturdirektoratet vurderte klagen, men konkluderte med at den ikke ga grunnlag for å endre eller oppheve vedtaket, jf. lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 33. Klagen og sakens dokumenter ble oversendt Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer ved Kulturdirektoratets innstilling datert 8. september 2022.
- (14) Klager har i brev datert 21. september 2022 fått informasjon om saksgangen for Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer og frist til å inngi kommentarer til Kulturdirektoratets innstilling i saken eller andre merknader.
- (15) Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer avholdt nemndsmøte i saken 3. mai 2023.

2 Klagers anførsler

Klager har i det vesentlige anført:

- (16) Det er ikke grunn til å kreve full tilbakebetaling av tilskuddet, som følge av at arrangementet er godkjent og gjennomført. Det er også vist til at arrangementet har hatt

store, dokumenterte utgifter. Tilskuddet bør heller avkortes, for eksempel på grunn av redusert publikumskapasitet, eller mangel på solgte billetter.

- (17) Når det gjelder arrangementets lønnsomhet i normalsituasjon, har klager fremholdt at budsjettene ble sett over og godkjent av Kulturdirektoratet i forbindelse med søknaden. Klager har også bemerket at planlegging og gjennomføring av arrangementet under pandemien, har skapt et større kostnadsbilde enn i normalsituasjon.
- (18) Vedrørende billetter er det vist til at gratisbilletter som ble printet og delt ut fra lokalt firma ble kansellert og ikke fakturert, mens de som hadde kjøpt billetter via billettportalen fikk beholde dem. Gratisbilletter ble ikke registrert i billettsystemet, og fem av disse fikk beholde sin billetter.
- (19) Det er ikke nødvendig med pålegg eller søknad om godkjenning for å redusere arrangementets publikumskapasitet. Det er tilstrekkelig at beslutningen i klagers tilfelle, er fattet på grunnlag av smittesituasjonen i nabokommunen Farsund, og nyhetsbildet for øvrig. I den forbindelse er det vist til kulturminister Anette Trettebergstuen's uttalelser på Arrangørkonferansen på Hamar i 2021. Klager har også fremholdt at de har henvendt seg til Kulturdirektoratet i anledning spørsmålet, uten å få noe klart svar.
- (20) Kulturdirektoratet har ikke begrunnet vedtaket tilstrekkelig. Det er vist til at klagers forespørsel om ytterligere begrunnelse har blitt besvart med at Kulturdirektoratet ikke ønsker å utdype avslaget nærmere. Klager har fremholdt at dette har gjort det vanskelig å utforme en klage.

3 Kulturdirektoratets innstilling

Kulturdirektoratet har i det vesentlige anført:

- (21) Det utbetalte tilskuddet skal kreves tilbake i sin helhet, som følge av at rapporteringen er ufullstendig. Det er betydelige mangler i den mottatte dokumentasjonen, og en rekke av de vedlagte bilagene er ikke tilfredsstillende underlagsdokumentasjon.
- (22) Det foreligger avvik mellom klagers rapporterte regnskap og det faktiske resultatregnskapet. Klager har ikke uttalt seg om årsaken bak forskjellen.
- (23) Dokumentasjon på buyout og artisthonorar er ufullstendig. Kulturdirektoratet har bemerket at den vedlagte engasjementskontrakten er inngått mellom klager og Value Artist AS, som begge er en heleid av Sirkus Riibe AS og dermed inngår i samme konsern. Kulturdirektoratet har fremholdt at det foreligger en kvittering på en konsernintern utbetaling, men at det ikke er dokumentert at de eksterne tekniske og kunstneriske medvirkende faktisk har fått betalt. Kulturdirektoratet har i tillegg bemerket at beløpet på kroner 115 000 for buyout og artisthonorar anses å være for høyt, og vist til at dokumentasjonen vedlagt klager oppgir en buyout-kostnad på kroner 55 000. Den vedlagte engasjementsavtalen viser heller ikke hvilken samarbeidspartner som benyttes for teknisk produksjon eller hvem som har opptrådt på DJ. Kulturdirektoratet har i tillegg bemerket at ingen av de kunstneriske medvirkende eller underleverandører utenfor klagers konsern har signert kontrakten.
- (24) Dokumentasjonen på klagers lønnskostnader er ufullstendig. Det er vist til at klager har oversendt utskrifter fra regnskapsprogrammet, uten at det er vedlagt bankbilag. Det er heller ikke dokumentert at de aktuelle kostnadene knytter seg til det omsøkte

arrangementet. Det er vist til at kostnadene ifølge klager er seks måneder med lønn fordelt på fire stimuleringsøknader, og at de ble høyere enn først antatt fordi ikke alle klagers søknader ble innvilget. Slik Kulturdirektoratet ser det, fremstår klagers kostnader følgelig som uavhengig av det omsøkte arrangementet.

- (25) Dokumentasjonen knyttet til solgte billetter og nedskalering av arrangementet er ufullstendig. Det foreligger ikke billetterapporter som gjør det mulig å verifisere at det ble solgt henholdsvis 10 og 5 billetter til de to konsertene, slik klager har fremholdt. Antall solgte billetter og billettinntekter i rapporteringen samsvarer heller ikke med antallet oppgitt av klager 19. mai 2022.
- (26) Klager har nedskalert arrangementet uten at dette ble varslet og godkjent av Kulturdirektoratet, og dette utgjør et brudd på forskriften § 5. Det vist til at klager besluttet å redusere publikumskapasiteten til 10 personer, som følge av et smitteutbrudd i nabokommunen. Dette ble imidlertid gjort på eget initiativ, og ikke som følge av myndighetspålagte krav.
- (27) Kulturdirektoratet har for øvrig også bemerket at det omsøkte arrangementet er budsjettert med driftsunderskudd på grunn av andre forhold enn myndighetspålagte krav knyttet til covid-19-utbruddet.

4 Det rettslige grunnlaget

- (28) Det rettslige grunnlaget er forskrift 28. januar 2021 nr. 273 om midlertidig tilskudd til kulturarrangementer første halvår 2021 som følge av covid-19.
- (29) Forskriftens regler om tilsyn og opplysningsplikt fremgår av § 10:

«Norsk kulturråd fører tilsyn med at kravene i forskriften og tilskuddsvedtaket blir oppfylt.

Tilskuddsmottakere skal på forespørsel gi alle opplysninger og dokumentasjon som er nødvendig for at Norsk kulturråd skal kunne kontrollere at kravene i forskriften og tilskuddsvedtaket er oppfylt.»

- (30) Forskriften § 11 regulerer stansing og tilbakebetaling av tilskudd:

«Norsk kulturråd kan stanse utbetalingen av tilskudd eller kreve tilbakebetaling av utbetalte tilskudd dersom

a. arrangøren gir ufullstendige eller feilaktige opplysninger og dokumentasjon

b. tilskuddet ikke blir benyttet i samsvar med forskriften eller tilskuddsvedtaket

c. arrangøren på annen vesentlig måte har brutt kravene i forskriften eller tilskuddsvedtaket.

Dersom arrangementet helt eller delvis ikke er gjennomført, skal Norsk kulturråd kreve en forholdsmessig andel av tilskuddet tilbakebetalt. Tilskudd kreves likevel ikke tilbakebetalt når arrangementet ikke kan gjennomføres nedskalert og avlyses som følge av klare og dokumenterbare råd eller pålegg fra offentlige myndigheter som følge av covid-19. I slike tilfeller kan tilskuddet beholdes så langt det brukes til å dekke 95

prosent av arrangørens uunngåelige økonomiske forpliktelser i forbindelse med det avlyste arrangementet.

I vurderingen av om lønn og honorar til artister eller utøvere utgjør uunngåelige økonomiske forpliktelser for arrangør etter andre ledd, kan Norsk kulturråd legge vekt på hva som er vanlig lønn og honorar for artisten eller utøveren, og hva som er vanlig lønn og honorar for sammenlignbare artister eller utøvere ved sammenlignbare arrangementer. Lønn og honorar utover 45 000 kroner per enkeltarrangement per enkelt artist eller utøver regnes ikke som «uunngåelige økonomiske forpliktelser». Med lønn og honorar menes det artisten eller utøveren sitter igjen med etter å ha dekket sine økonomiske forpliktelser i forbindelse med arrangementet.

Dersom tilskuddet etter gjennomført kulturarrangement overstiger tilskuddstakene i § 9, skal det overskytende tilbakebetales snarest mulig, og senest tre måneder etter at arrangementet er gjennomført.

Det påløper renter etter lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling dersom tilbakebetaling etter denne bestemmelsen ikke skjer ved forfall.»

- (31) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

5 Klagenemndas vurdering

- (32) Saken gjelder Kulturdirektoratets vedtak 16. juni 2022 om tilbakebetaling av utbetalt tilskudd på kroner 268 229.
- (33) Av forskriften § 11 første ledd, bokstav a følger det at Kulturdirektoratet «*kan*» kreve tilbakebetaling av utbetalt tilskudd dersom «*arrangøren gir ufullstendige eller feilaktige opplysninger og dokumentasjon*».
- (34) Klager har anført at det ikke er grunn til å kreve tilbake hele tilskuddet, og at det heller bør foretas en avkortning.
- (35) Nemnda fremholder at ordlyden «*kan*» tilsier at det er opp til Kulturdirektoratets skjønn å avgjøre hvorvidt utbetalt tilskudd skal kreves tilbakebetalt, dersom vilkåret i bokstav a er oppfylt. Nemnda bemerker at klageinstansen, i tråd med forvaltningsloven § 34, kan prøve alle sider av saken. Slik nemnda ser det, tilsier imidlertid hensynet til likebehandling at det ikke er hensiktsmessig å prøve denne vurderingen. Nemndas prøving vil dermed som hovedregel måtte begrenses til en vurdering av om vilkårene for å kreve tilbakebetaling etter forskriften § 11 er oppfylt, og om skjønnsutøvelsen er i tråd med de alminnelige forvaltningsrettslige kravene til forsvarlig saksbehandling.
- (36) Det første spørsmålet nemnda må ta stilling til er dermed om klager har gitt «*ufullstendige eller feilaktige opplysninger og dokumentasjon*», jf. forskriften § 11 første ledd, bokstav a.

- (37) Ordlyden tilsier at det må foreligge et objektivt avvik mellom de faktiske omstendighetene i saken og opplysningene som er gitt av klager, eller at dokumentasjonen på annen måte er utilstrekkelig.
- (38) Nemnda bemerker at klager har sendt inn en rekke dokumenter i denne saken. Det er imidlertid nemndas syn at de innsendte dokumentene ikke bidrar til å sannsynliggjøre klagers kostnader i særlig stor grad. Klagenemnda er følgelig enig med Kulturdirektoratets vurderinger slik de fremgår av innstillingen datert 8. september 2022. Nemnda vil særlig bemerke klagers oppgitte kostnader til lønn, og den tilhørende redegjørelsen i rapporten datert 27. desember 2021. Av redegjørelsen fremgår det at virksomhetens lønnskostnader har blitt oppjustert i forhold til det som var omsøkt, som følge av at klager fikk godkjent færre søknader om stimuleringsmidler enn de hadde regnet med. Slik nemnda ser det, tilsier dette at klagers oppgitte lønnsutgifter er tilknyttet virksomhetens vanlige driftskostnader, og ikke gjennomføringen av de konkrete arrangementene. Til støtte for dette viser nemnda til at klager har oppgitt å ha lønnskostnader på kroner 157 572 for to like konserter planlagt gjennomført over to dager. På denne bakgrunn kan nemnda følgelig ikke se at klagers dokumentasjon sannsynliggjør at de oppgitte kostnadene knytter seg til gjennomføringen av de omsøkte arrangementene.
- (39) Nemnda vil i tillegg særlig bemerke engasjementsavtalen mellom klager og Value Artist AS. Nemnda fremholder i den forbindelse at avtalen ikke spesifiserer samarbeidspartner innen teknisk produksjon, eller hvem som har opptrådt som DJ på konsertene. Nemnda kan heller ikke se at det er dokumentert at buyout og artisthonorar faktisk har gått til de kunstneriske medvirkende og klagers øvrige underleverandører, som følge av at det kun er vedlagt faktura fra Value Artist AS. Nemnda bemerker i den forbindelse at Value Artist AS og klager er i samme konsern, og at det dermed er tale om en konsernintern utbetaling. På denne bakgrunn er det nemndas syn at klager ikke tilstrekkelig har dokumentert kostnadene til de kunstneriske medvirkende og deres øvrige underleverandører.
- (40) Nemnda er for øvrig enig i resten av Kulturdirektoratets vurderinger slik de fremgår av innstillingen.
- (41) Klager har følgelig gitt «*ufullstendige eller feilaktige opplysninger og dokumentasjon*», jf. forskriften § 11 første ledd, bokstav a. Kulturdirektoratet hadde dermed adgang til å kreve tilskuddet tilbakebetalt.
- (42) Nemnda bemerker videre at det ikke er grunn til å avkorte kravet om tilbakebetaling som følge av at arrangementet er gjennomført, slik klager har anført. Nemnda viser til at det kun er aktuelt å kreve en «*forholdsmessig andel*» av tilskuddet tilbakebetalt, dersom arrangementet «*helt eller delvis ikke er gjennomført*», jf. forskriften § 11 andre ledd.
- (43) Nemnda finner videre grunn til å bemerke at klager reduserte arrangementets publikumskapasitet fra 40 til 10 personer, av hensyn til smittesituasjonen i nabokommunen og nyhetsbildet for øvrig. Klager har anført at det ikke er nødvendig med søknad og godkjenning av denne endringen, og i den forbindelse vist til uttalelser fra kulturministeren. Det er Kulturdirektoratets vurdering at denne konkrete endringen skulle vært søkt om og godkjent, som følge av at det på tidspunktet verken gjaldt lokale eller nasjonale smittevernsrestriksjoner.

- (44) Nemnda fremholder at forskriften § 5 oppstiller en plikt for søkeren å varsle om og få godkjent endringer som foretas i et arrangement etter tildeling av tilskudd, jf. nemndas avgjørelse i sak 2021/2016. Bestemmelsen er begrenset til å gjelde «*vesentlige endringer*». Ordlyden tilsier at varslings- og godkjenningsplikten oppstår dersom arrangøren ønsker å foreta endringer i arrangementet av et større omfang. Hva en «*vesentlig*» endring er, beror således etter nemndas syn på en konkret vurdering. Videre vil Kulturdirektoratet i slike tilfeller stå fritt til å avgjøre om endringen skal godkjennes eller avslås, og et vurderingstema er om arrangementet etter endringen faller innenfor eller utenfor forutsetningene og premissene for det tildelte tilskuddet. Klagenemnda viser til at denne forståelsen er i tråd med tilskuddsordningens materielle vilkår for tilskudd i forskriften § 4, samt formålet i forskriften § 2 om å avhjelpe kultursektoren til gjennomføring av konkrete kulturarrangementer innenfor smittevernrestriksjonene
- (45) I denne saken er det nemndas syn at endringene i klagers arrangement må anses å være «*vesentlige*». Nemnda viser til at endringene gjelder nedjustering av publikumskapasitet, som vil ha direkte betydning for arrangementets billettinntekter. Slik nemnda ser det, vil endringene dermed ha betydning for forutsetningene i det tildelte tilskuddet. Nemnda viser i tillegg til at endringene medførte at arrangementene ikke lenger var støtteberettiget, som følge av at kapasiteten var redusert av hensyn til smittesituasjonen i nabokommunen, og ikke myndighetspålagte smittevernrestriksjoner. Som følge av at endringene må anses å være «*vesentlige*», er nemnda av den oppfatning at klager skulle søkt om godkjenning hos Kulturdirektoratet. Nemnda kan ikke se at klager har gjort dette, og bemerker i den forbindelse at den vedlagte godkjenningen gjelder en annen sak. Det er uheldig at klager har tolket kulturministerens uttalelser i retning av at det ikke er nødvendig med søknad og godkjenning, men slik nemnda ser det kan ikke dette tillegges særlig vekt.
- (46) Videre bemerker nemnda at arrangementet er budsjettert med driftstap, selv i normalsituasjon. Klager har bekreftet at dette, men er av den oppfatning at det ikke kan ilegges vekt som følge av at budsjettet er sett over og godkjent av Kulturdirektoratet. I den forbindelse fremholder nemnda at det gjelder et krav om årsakssammenheng mellom det budsjetterte driftstapet, og myndighetspålagte krav om å redusere antall deltagere, jf. nemndas avgjørelse i sak 2022/466 premiss 13-14. I denne saken kan ikke nemnda se at det foreligger en slik årsakssammenheng. Nemnda viser til at arrangementets kostnader klart overstiger de maksimale billettinntektene, selv uten publikumsrestriksjoner. Vilkåret i forskriften § 4 første ledd, bokstav c er dermed ikke oppfylt.
- (47) Klager har videre anført at Kulturdirektoratet ikke har begrunnet vedtaket tilstrekkelig. Nemnda fremholder at det i begrunnelsen skal «*vises til de regler vedtaket bygger på*», jf. forvaltningsloven § 25. I tillegg skal begrunnelsen «*gjengi innholdet av reglene eller den problemstillingen vedtaket bygger på*», «*i den utstrekning det er nødvendig for å sette parten i stand til å forstå vedtaket*». Kravet til begrunnelsens omfang og presisjon må avhenge av det aktuelle behovet og den interessen parten har i å få det nøyaktige rettsgrunnlaget vurdert og presisert, jf. Jan Fridthjof Bernt, Norsk Lovkommentar, note 706 til forvaltningsloven § 25.
- (48) I denne saken er nemnda av den oppfatning at Kulturdirektoratet har begrunnet vedtaket om tilbakebetaling tilstrekkelig. Nemnda viser til at det i vedtaket er vist til kravets rettslige grunnlag i forskriften, og de faktiske forholdene det bygger på. Nemnda viser

i tillegg til Kulturdirektoratets innstilling til nemnda, hvor de enkelte avvikene i dokumentasjonen er redegjort for i detalj.

6 Vedtak

(49) Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer fatter etter dette følgende vedtak:

1. Klagen tas ikke til følge.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Vedtaket er enstemmig.

Bergen, 3. mai 2023

Tore Lunde

Nemndsleder

Morten Thuve

Nemndsmedlem

Kiran Aziz

Nemndsmedlem

Elin Reboli Melberg

Nemndsmedlem

Dokumentet er godkjent elektronisk